

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**77-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

16 травня – 22 травня 2025 р.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ: МОВНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ВИКЛИКИ

Публіцистичний стиль мовлення використовується найчастіше в політичній, суспільній, освітній сферах та характеризується точністю та послідовністю викладення провідних тез. Інформація, яку можна отримати в українському інформаційному просторі, є важливою для іноземної спільноти, тому багато закордонних ЗМІ намагаються повідомити своїм читачам актуальну інформацію. Переклад публіцистики досить складний процес, оскільки перекладачам необхідно передавати стилістичні, семантичні та прагматичні особливості тексту. Метою нашої роботи є дослідження особливостей перекладу текстів публіцистичного стилю, окреслення викликів, які постають перед перекладачем.

Публіцистичний стиль мовлення - це «функціональний різновид літературної мови, призначений передавати, поширювати суспільно-політичну, наукову, культурно-освітню, морально-етичну інформацію та формувати громадську думку» [1]. Тексти публіцистичного стилю висвітлюють важливі факти, події, явища повсякденного життя соціуму часто в несподіваному ракурсі, але завжди чітко й доступно. Комунікативно-прагматична спрямованість публіцистичного стилю визначає його роль як засобу впливу на суспільно-політичну і культурну ситуацію, інструмента пропаганди певних поглядів, ідей, теорій» [1].

Можна виявити певні розбіжності під час перекладу фразеологічних одиниць, що пов'язано з завданням зберегти образну форму і водночас точно передати сенс висловлювання. Задля цього перекладач використовує перекладацькі трансформації. Під час дослідження ми послуговувалися класифікацією перекладацьких трансформацій, запропонованої В.Карабаном [2]

Розглянемо ці особливості на матеріалі інформаційної замітки *“Ukraine, the US, and the EU have agreed on 22 steps needed to achieve peace”* від англomовного українського ЗМІ «Ukraine Business News»:

“Over the next 100 days, the US will work to bridge the gap between Ukraine and the Russian Federation”[3] - «Протягом наступних 100 днів США працюватимуть над подоланням прірви у позиціях України та РФ»[4].

Вираз *‘to bridge the gap’* в українському варіанті було перекладено *“подоланням прірви у позиціях”*, тобто була використана контекстуальна заміна. Англійський ідіоматичний вираз *‘bridge the gap’* має значення

"подолати розбіжності, налагодити зв'язок". Натомість український перекладач використав образне слово "прірва" задля підсилення емоційного ефекту. Також було додано уточнення "у позиціях", якого немає в оригіналі, але воно конкретизує, що саме у поглядах, позиціях полягає розбіжність.

Власна назва "the Russian Federation" передана як "РФ". Цей тип лексичної трансформації було визначено як лексичне скорочення або аббревіація. Для публіцистики характерна стислість та лаконічність викладу, тому заміна повної назви аббревіацією цілком виправдана. Така заміна зберігає зміст речення, але водночас скорочує надмірну формальність і робить текст компактнішим, а у нашому випадку додає певної конотації.

У фразеологізмі "work to bridge the gap" можна знайти ще одну лексичну трансформацію: передача дієслова іменником. Дієслівна конструкція "will work to bridge" під час перекладу трансформується в іменникову: "працюватимуть над подоланням", що є характерним кліше для української публіцистичної мови. Така трансформація не лише допомагає зберегти динаміку дії, а також надає реченню необхідного рівня формальності.

Проаналізувавши обраний нами фрагмент публіцистичного тексту, можна дійти висновку, що процес перекладу публіцистики вимагає не лише знання мовних еквівалентів, а й вміння передати прагматичну, стилістичну та емоційну складову оригіналу. У ході перекладу перекладачеві доводиться вдаватися до різних лексичних трансформацій, зокрема контекстуальної заміни, додавання, аббревіації, зміна частиномовної приналежності слова задля збереження змісту, впливу і форми публіцистичного повідомлення. Переклад текстів публіцистичного стилю - це не просто механічне відтворення тексту іншою мовою, а повноцінний творчий процес, що потребує лінгвістичної гнучкості та культурної чутливості.

Література:

1. Кравець Л. В. Публіцистичний стиль. Енциклопедія Сучасної України. URL: <https://esu.com.ua/article-882781> (дата звернення: 04.05.2025).
2. Карaban В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця. 2004. 560 с.
3. Україна, США та ЄС погодили 22 кроки для досягнення миру. Протягом наступних 100 днів США працюватимуть над подоланням прірви у позиціях України та РФ. UBN. URL: <https://ubn.news/uk/ukraine-ssha-ta-yes-pohodyly-22-kroky-dlia-d/> (дата звернення: 04.05.2025).
4. Ukraine, the US, and the EU have agreed on 22 steps needed to achieve peace. UBN. URL: <https://ubn.news/ukraine-the-us-and-the-eu-have-agreed-on-22-steps-needed-to-achieve-peace/> (date of access: 04.05.2025).